

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

58

Vragen van het lid **Bisschop** (SGP) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Pabo's lopen leeg, tekort basisschoolleraars dreigt»* (ingezonden 27 augustus 2015).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 18 september 2015).

Vraag 1

Kent u het bericht «Pabo's lopen leeg, tekort basisschoolleraars dreigt»?¹

Antwoord 1

Ja, het bericht is mij bekend.

Vraag 2

Waarom worden de toelatingstoetsen verplicht voor leerlingen die hiermee bij het kiezen van hun profiel in het voortgezet onderwijs nog geen rekening konden houden? In hoeverre is het aannemelijk dat de kwaliteit van de instroom werkelijk stijgt wanneer leerlingen in korte tijd enkel bezig zijn met het behalen van een toelatingstoets?

Antwoord 2

De bijzondere nadere vooropleidingseisen voor de pabo zijn met brede steun van de pabo's en uw Kamer ingevoerd naar aanleiding van het advies «Een goede basis» van de commissie Meijerink. In dit advies werd geconstateerd dat de pabo's hinder ondervonden van het grote verschil in kennisbeheersing van instromende studenten. Het moeten wegwerken van de kennishiaten ging ten koste van het pabo curriculum en stond een succesvolle begeleiding naar een diploma om goed voorbereid als leraar aan de slag te gaan in de weg. Een uniformer kennisniveau van de startende student bevordert de kwaliteit van de opleiding en daarmee ook die van de startende leerkracht. Voor studenten die niet met een diploma kunnen aantonen te voldoen aan de nieuwe toelatingseisen zijn de toelatingstoetsen verplicht. De toelatingstoetsen zijn vergelijkbaar met het niveau van havo3/ vmbo-t4. Dit betekent dat de meerderheid van de studenten die de toetsen moeten doen, eerder in hun schoolloopbaan onderwijs hebben gehad in de gevraagde vakken en op het verwachte niveau. De toelatingstoetsen zet

¹ Volkskrant, 25 augustus 2015

studenten er toe aan de eerder verworven kennis voorafgaand aan de pabo weer te actualiseren. Ik vind het daarom aannemelijk dat de kwaliteit van de instroom werkelijk stijgt. Omdat leerlingen in hun vooropleiding nog niet hebben kunnen anticiperen op de nieuwe toelatingseisen, is voor de komende jaren een gratis ondersteuningsaanbod opgezet. Dit aanbod wordt uitgevoerd door MBO Diensten en wordt door OCW gefinancierd. Afgelopen studiejaar heeft het ondersteuningsaanbod in het hele land gedraaid en zijn er 2564 trajecten gevolgd (door ongeveer 2000 individuele studenten). Uit onderzoek van MBO Diensten blijkt dat de trajecten goed gewaardeerd worden door de deelnemers. U kunt meer informatie over het ondersteuningsaanbod vinden op www.goedvoorbereidnaardepabo.nl.

Vraag 3

In hoeverre vindt u het acceptabel dat studenten als gevolg van de toelatingstoetsen in veel gevallen pas enkele dagen voor aanvang van het studiejaar weten of zij worden toegelaten tot de Pabo? Welke maatregelen treft u om ervoor te zorgen dat deze situaties zich niet opnieuw voordoen?

Antwoord 3

Het zijn de hogescholen, verenigd binnen de Vereniging Hogescholen, die zorgdragen voor de toetsen en de procedures daaromheen. Ik ben van het proces op de hoogte gehouden. Tussen april en juli zijn er drie toetsperiodes geweest. Half augustus is een laatste toetsmogelijkheid geboden, in principe voor herkansers. De resultaten van deze laatste toetsronde waren na ongeveer een week bekend. Dit was vrij kort op de start van het huidige studiejaar. Ik acht dit acceptabel, omdat hier duidelijk over is gecommuniceerd en omdat er keuze was voor eerdere toetsmomenten. Het alternatief zou zijn deze laatste herkansingsperiode niet aan te bieden.

Vraag 4

Op welke wijze kan in de bekostigingssystematiek worden voorzien in compensatie wanneer instellingen een fors verminderde instroom hebben? Deelt u de mening dat de daling van de instroom als gevolg van de toelatingstoetsen niet volledig aan de instellingen toegerekend kan worden?

Antwoord 4

De Vereniging Hogescholen heeft in haar agenda «Opleiden voor de toekomst» aangegeven afspraken te willen maken over een tijdelijke herverdeling van de bekostiging om de pabo's te compenseren voor een verminderde instroom – die onder meer toegeschreven kan worden aan de nieuwe toelatingseisen. Op dit moment ben ik met hen in gesprek over de verschillende mogelijkheden die hiervoor zijn. Ik sta daar dus voor open. Overigens ben ik van mening dat een verminderde instroom niet meteen hoeft te betekenen dat het aantal afgestudeerden van een pabo in zijn totaal fors terugloopt. Zo is het de verwachting dat mede door de strengere toelatingseisen het hoge percentage uitval uit de pabo met name gedurende het eerste jaar – in 2013 was dit 41% – flink zal teruglopen. Wij zullen dit monitoren.

Vraag 5

Welke maatregelen treft u om te voorkomen dat de instroom over een jaar weer met tientallen procenten daalt als gevolg van de toelatingstoetsen?

Antwoord 5

Op dit moment overweeg ik geen maatregelen. Het is conform de verwachting dat de instroom op de pabo terugloopt. Definitieve cijfers – op basis van de 1 oktobertelling – zijn niet eerder dan begin 2016 beschikbaar. Eerder heb ik uw Kamer toegezegd u deze cijfers te doen toekomen. Uiteraard houd ik de ontwikkelingen ook de komende tijd, samen met de pabo's, goed in de gaten.